Keveseknek adatik meg, hogy a különlegesen érdekes lágy ásványt, a megkapóan szép kékvasföld szemcséket megtalálja. Pedig Dögében az egykori nagy lápokon a talaj mélyebb rétegeiből felszínre kerülő kékvasföld ($Fe_3(PO_4).8H_2O_)$ vagy vivianit is jelen van. Jómagam 2018-júniusának végén az épülő „kenu csatorna" Kerülőházi részénél láttam életemben először, s helyenként fél kilónyi mennyiségben is, ezt a kobaltkék ásványt. A mintegy 12-ezer évvel ezelőtt véget ért Pleisztocén korban képződött reduktív körülmények között. Valójában kémiailag hidratált foszforsavas vasoxid.
Talán az itt élt őskori, majd bronzkori ember, mint festékanyagot használhatta. Már ha felfedezte s megtalálta, az egykori ősfolyómedrek partszakadásaiban. Mivel a jelenlévő gyepvasérc is értékes volt a későbbi korokban itt élt közösségeknek is, biztosan tudtak a kék ásvány meglétéről a régiek. Aztán sokáig nem látott ilyet senki, mígnem a 19. század végén a belvízelvezető csatornák ásásakor fel nem tűnhetett a kifordított példányaiból-egy-egy-valakinek. Mindenesetre a borsószemtől a fejes káposzta méretű darabokig is találtam a Lágyas területén. Mintegy 2-méter mélyről kerültek elő, több mázsányi gyepvasérc és lápi mészrög keverékével együtt. Dögében az említett mélységben az agyagos, iszapos talajrögökön vékony porszerű bevonatként is jelen van. (agárdy)

